688/03

Den 30. december 2003 blev i sag nr. 60.826:

xxxxxx xx xxxxxxxxx
xxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxx

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Nordea Pension, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde præmiefritagelse samt udbetaling af invalidepension.

Selskabet har afvist at yde præmiefritagelse samt udbetaling af invalidepension under henvisning til, at klagerens erhvervsevne ikke findes at være nedsat i dækningsberettigende grad.

Klagerens advokat redegør i skrivelse af 14/3 2003 til nævnet for sagen således:

> "Den 21. august 1997 udsættes min klient for en skade, idet han i forbindelse med undervisning som folkeskolelærer bliver skubbet ind i en jernstang i forbindelse med basketboldspil og derved pådrager sig såvel et hoved som et knætraume.
>
> …
>
> Det konkluderes med andre ord, at der skal være tale om en varig nedsættelse af erhvervsevnen, dog således at førtidspension ikke kommer på tale.
>
> …
>
> Det præciseres, at man fra Nordeas side nu mener, at min klient ville kunne varetage voksenundervisning, idet den støjmæssige belastning her ikke er så stor. Derfor vurderes den generelle erhvervsevne ikke at være nedsat med min. 50%.

Ud fra dette indhentes en udtalelse fra min klient om dennes beskrivelse af gener og det nuværende arbejde. Denne vedlægges som bilag .., tillige med udtalelse fra E…skolen, som vedlægges som bilag ..

Det er afgørende her at bemærke, at min klient er uddannet lærer med liniefagene sløjd og idræt, og ikke har taget den voksen-pædagogiske-uddannelse, som gør ham i stand til at udøve voksenundervisning.

Disse yderligere oplysninger tilsendes Nordea Pension ved min skrivelse af 3. december 2002, bilag .., men den 3. januar 2003 fastholder Nordea Pension på ny, at man ikke anser min klients generelle erhvervsevne for værende nedsat med minimum 50% men fastholder, at man vurderer, at min klient vil kunne undervise i et andet miljø med et højere timeantal, og at man har foretaget en konkret vurdering af indholdet af flex-jobbet (bilag ..).

…

Min vurdering:

Det er min helt klare opfattelse, at min klients generelle erhvervsevne er nedsat med minimum 50%. Dette støtter jeg indledningsvist på de lægelige akter i sagen og dernæst på det forhold, at kommunen, med min klient, har indgået en flex-jobs aftale.

Jeg henviser endvidere til den citerede bestemmelse fra lov om aktiv socialpolitik. Betingelserne er netop, at der skal være tale om en varig erhvervsevnenedsættelse, og, som det er refereret, arbejder min klient i dag kun halvtid, ligesom han har været tvunget til i det væsentligste at skære de fag væk, hvori han oprindelig var uddannet.

Nordea Pensions vurdering af, at der vil kunne være et andet job for min klient, hvor han vil kunne arbejde mere end det nuværende halvtids, er fremsat uden nogen form for konkret støtte i de på sagen værende akter. Det er endvidere en påstand, som det ikke i tilfældet kan pålægges min klient at modbevise.

Det kan ikke være rigtigt, at det i en situation, som den pågældende, skal pålægges min klient at opsige hans nuværende arbejde og dermed trygge økonomiske rammer, som kommunen og arbejdsgiveren har fundet værende det mest realistiske i re-

lation til hans helbredsmæssige situation, for at opsøge arbejdsprøvning et nyt sted, og derved få be- eller afkrævet rigtigheden i Nordea Pensions påstand.

Jeg gør i øvrigt opmærksom på, at min klient i et sådant tilfælde slet ikke kan være sikker på kommunens hjælp hertil, idet kommunen i dag netop yder støtte til den løsningsmodel, man finder mest hensigtsmæssig under henvisning til hans erhvervsmæssige og helbredsmæssige formåen. Når kommunen netop har valgt at yde støtte til det nuværende arbejdsforhold i flex-job, er det jo netop fordi man ikke vurderer, at der findes nogen anden form for beskæftigelse, hvor min klient vil kunne arbejde mere end halvtid, således at han på eget grundlag, og uden kommunens støtte, kunne blive selvforsørgende. Det ses derfor ikke, på hvilket grundlagt Nordea Pension støtter en sådan påstand.

Desuden henviser jeg til min klients egne bemærkninger omkring, hvad denne formår på nuværende tidspunkt, hvilket illustrerer indskrænkningerne i hans daglige funktion.

Det er således fra undertegnedes side bevist, at min klients generelle erhvervsevne er nedsat med min. 50%."

Klagerens advokat har efterfølgende fremsendt skrivelse af 26/6 2003 til nævnet, hvori det bemærkes:

"Som supplement til de tidligere fremsendte akter fremsender jeg herved kopi af journal fra Neurologisk ambulatorium F, Århus Kommunehospital, hvoraf det fremgår, at min klient har en ganske udtalt svært behandlelig migræne/hovedpine.

Disse oplysninger tillige med det tidligere fremsendte indikerer således klart, at min klients erhvervsevne er nedsat i ethvert erhverv.

Det kan i øvrigt oplyses, at uheldet fra 1997, der er anerkendt som en arbejdsskade og for tiden under genbehandling i Arbejdsskadestyrelsen på baggrund af aktuelle alvorlige smertetilstand, tillige er arbejdsbegrænsende."

Selskabet har ved skrivelse af 11/6 2003 til nævnet anført:

"Forsikringsnr. 13…050 blev oprettet pr. 1. april 1996 og omfatter invalidepension som udbetales hvis erhvervsevnen nedsættes med 1/2 eller 2/3.

Der gælder dog følgende indskrænkning i forsikringsbetingelserne:

'Forsikringen giver ikke ret til erstatning ved tab af erhvervsevnen eller præmiefritagelse for en ledlidelse i højre skulder eller følger deraf.'

Forsikringsnr. 13…51 blev oprettet pr. 1. april 1998 og omfatter ret til præmiefritagelse ved 2/3 nedsættelse af erhvervsevnen.

Der gælder fog følgende indskrænkning i forsikringsbetingelserne:

'Forsikringen giver ikke ret til præmiefritagelse for en lidelse i højre skulder eller følger deraf.

Forsikringen giver ikke ret til præmiefritagelse for en lidelse i højre knæ eller følger deraf.'

Kopi af forsikringsbetingelserne er vedlagt (bilag ..).

Af forsikringsbetingelsernes afsnit 22. Tab af erhvervsevne og præmiefritagelse fremgår bl.a.:

'Ret til fuld ydelse ved tab af erhvervsevne eller præmiefritagelse indtræder, når forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne.

En sådan nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når den forsikrede efter selskabets skøn ikke længere er i stand til - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse - at tjene mere end en

tredjedel af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Bedømmelsen sker på grundlag af en helbredsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredstilstand og tidligere beskæftigelse.

Er erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsat til halvdelen, udbetales halv ydelse ved tab af erhvervsevne, hvis dette fremgår af forsikringsoversigten.'

Til brug for vurdering af om vi kunne yde præmiefritagelse og udbetale invalidepension modtog vi lægeattest af 15. marts 2002 (bilag ..), helbredserklæring af 17. marts 2002 (bilag ..), journaludskrifter modtaget 26. marts 2002 fra Århus Amtssygehus (bilag ..), afgørelse af 13. december 1999 fra Arbejdsskadestyrelsen (bilag ..), akter fra Århus Kommune modtaget 6. maj 2002 (bilag 6) og speciallægeerklæring af 24. september 2002 fra ovl. P.S. (bilag ..).

Det fremgår af speciallægeerklæringen, at forsikrede i 1997 var udsat for et hovedtraume, hvor han nogle år senere fik tiltagende smerter i hovedet. Har daglig dunkende hovedpine og jagvise smerter i hovedet 2-3 gange om måneden. Der er foretaget MR-skanning som viste normale forhold, ligesom der er fundet normale neurologiske forhold. Som det eneste findes et ømt punkt i nakken. Den objektive undersøgelse viser normale forhold.

Forsikrede er folkeskolelærer og har oplyst, at hovedpinen tiltager i løbet af dagen med forværring ved støjgener og belastning. Det har ført til en omlægning af arbejdet, og forsikrede er skolelærer på halv tid (fleksjob).

På det grundlag har vi vurderet, at forsikredes erhvervsevne som skolelærer i fag, hvor der er støjgener og belastning, er nedsat med halvdelen og, at den generelle erhvervsevne ikke er nedsat med halvdelen."

Endeligt har selskabet ved skrivelse af 3/10 2003 til nævnet anført:

"Vi har modtaget journaloplysninger fra Århus Kommunehospital med notater fra 7. december 1999 til 27. august 2003 (bilag ..).

Det fremgår af oplysningerne, at forsikrede har uændret hovedpine. Der er forsøgt en ny behandling, som dog ikke havde nogen effekt. Der kan ikke suppleres med yderligere undersøgelser, og han kan kontakte hospitalet ved behov.

Forsikrede cykler ca. 3 gange ugentligt omkring 50-70 km pr. gang, har anpasset sit liv til smerter og synes selv, at han har en rimelig jævn livskvalitet.

Der er i disse oplysninger ingen dokumentation for, at forsikredes erhvervsevne er nedsat til 50% i erhverv, hvor der ikke er støjbelastning og fysisk aktivitet."

I afgørelse af 13/12 1999 fra Arbejdsskadestyrelsen hedder det bl.a.:

"Vi har desuden vurderet, at Deres erhvervsevne er nedsat med mindre end 15 procent som følge af arbejdsskaden. Der kan derfor ikke udbetales erstatning for tab af erhvervsevne efter loven.

Afgørelserne er truffet på grundlag af de lægelige og sociale oplysninger, der er indhentet. Vi har ved afgørelsen om mén lagt vægt på, at De har følger efter knæ- og hovedtraume. For så vidt angår højre knæ er der konstante belastningsrelaterede smerter på ydersiden af knæskallen, samt ømhed. Der er fundet normal bevægelighed og ingen løshed samt 1/2 cm. lårsvind. Der er et varigt mén på 5 procent for knætraumet. Følgerne efter hovedtraume er vurderet til 5 procent efter méntabellen, som følger efter partielt postkommotionelt syndrom d.v.s. hovedpine og koncentrations- og hukommelsesbesvær."

I erklæring af 24/9 2002 fra overlæge, dr. med. P.S. fremgår bl.a.:

"**Status:**

Patienten har aktuelt følgende problemer:

1. *Jagvise smerter i hovedet.* Patienten har 2-3 gange om måneden dage med 2-3-flere meget intense smertejag, udgående fra et punkt i højre side af nakken træk-

kende frem til panden. Det kan komme spontant uden varsel, men kommer lidt hyppigere i forbindelse med at den dgl. hovedpine er forværret.

2. *Hovedpine.* Patienten har dgl. en dunkende hovedpine lokaliseret i panden, men nogle gange trækkende som en tunnel gennem hovedet. Lokalisationen kan skifte fra højre til venstre side. Den kan være ledsaget af små stik af forskellig lokalisation. Hovedpinen kommer typisk i løbet af dagen, mere udtalt ved belastning i forbindelse med arbejde, ved larm m.m. Gennem den sidste md. har der været tendens til at hovedpinen har været til stede fra morgenstunden.
3. *Synsforstyrrelser.* Der er generelt en tendens til trykken bag øjnene og en følsomhed overfor lys, spec. når patienten får kraftigere hovedpine. Oplever af og til fornemmelse af bevægelser i den perifere del af synsfeltet, som ikke er der: F.eks. at et glas vælter eller lign.
4. *Knæsmerter.* Patienten har i ro ingen gener fra knæet, men hvis han løber, springer, sidder på hug, ligger på knæ, kommer der smerter omkring højre knæ. Hvis han i forbindelse med idrætstimer har måttet løbe 1½ km har han smerter i knæet de næste par dage. Cykler dog uden problemer.
5. *Andet.* Patienten har generelt været betydeligt mere irritabel og så længe han arbejdede fuldtids har dette været udtalt og været en væsentlig belastning for familien. Dette i væsentlig grad svundet efter han er kommet i fleksjob.

…

Konklusion

Patientens symptomer kan i helt overvejende grad føres tilbage til ulykkestilfældet i 1997. Han har efter dette haft en vedvarende lidt atypisk hovedpine samt tendens til neuralgiforme smerter udgående fra højre side af nakken. Patienten har været undersøgt diverse steder for generne og der er forsøgt medicinsk behandling uden større effekt. Tilstanden må derfor nu betragtes som værende stationær, uden udsigt til væsentlig bedring. Det anbefales dog, at patienten henvises til Smerteklinik til nærmere vurdering af smerterne og deres behandling, dels fordi hovedsmerterne beskrives lidt atypiske, dels pga. det neuralgiforme præg af de jagvise smerter.

Patientens hovedpine og smerter er af en grad, der virker koncentrationshæmmende tiltagende i løbet af dagen. Dvs. at patienten under normalt arbejde ikke i tilstrækkeligt omfang kan koncentrere sig om arbejdet sidst på dagen, spec. ikke hvis der er

uro omkring ham. Patienten er nu på 1/2 tid i fleksjobordning. Patienten får stadigvæk hovedpine i løbet af dagen, men da arbejdsdagen er kort kan han gennemføre denne på tilfredsstillende vis. Patienten således nu i stand til at arbejde 1/2-tids, men arbejdsindsatsen er nedsat med mere end 1/2-tids, da han tidligere havde diverse bijobs."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"Præmiefritagelse (nedsat erhvervsevne)

Hvis forsikredes erhvervsevne nedsættes til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne ydes præmiefritagelse jf. forsikringsbetingelserne.

Nedsættes erhvervsevnen til mellem 1/2 og 1/3 af den fulde erhvervsevne ydes halv præmiefritagelse jf. forsikringsbetingelserne.

Udbetaling (nedsat erhvervsevne)

Hvis forsikredes erhvervsevne nedsættes til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne udbetales hel ydelse jf. forsikringsbetingelserne.

Hvis forsikredes erhvervsevne nedsættes til mellem 1/2 og 1/3 af den fulde erhvervsevne udbetales halv ydelse jf. forsikringsbetingelserne."

Nævnet udtaler:

Efter gennemgang af sagen finder nævnet det på det foreliggende grundlag ikke tilstrækkeligt sandsynliggjort, at klagerens erhvervsevne er nedsat med halvdelen eller mere. Der er herefter ikke grundlag for at pålægge selskabet at yde forsikringsdækning, hvorfor

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen